

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ระเบียบวาระแห่งชาติ

“แรงงานปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี”

กองตรวจความปลอดภัย

วิสัยทัศน์

แรงงานปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี

พันธกิจ

บริหารจัดการความปลอดภัย
และสุขภาพอนามัยแบบมีส่วนร่วม

ความเป็นมาของระเบียบวาระแห่งชาติ “แรงงานปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี”

ในระยะเวลาที่ผ่านมา กระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานและสำนักงานประกันสังคม ได้คำนึงถึงความสูญเสียและปัญหาที่เกิดจากการประสบอันตรายจากการทำงาน โดยในระยะเวลา 5 ปี นับตั้งแต่ปี 2547 - 2551 เป็นต้นมาได้กำหนดเป้าหมายการลดอัตราการประสบอันตรายจากการทำงานให้ได้อย่างน้อย 2 เปอร์เซ็นต์ของปีที่ผ่านมา

ทั้งนี้ กระทรวงแรงงานตระหนักดีว่าการบริหารจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานให้สัมฤทธิ์ผลเพื่อลดสถิติการประสบอันตรายจากการทำงานนั้น กระทรวงแรงงานไม่สามารถดำเนินการได้เพียงหน่วยเดียว จึงเสนอรัฐบาลให้กำหนดเรื่องความปลอดภัยในการทำงานเป็นระเบียบวาระแห่งชาติ เพื่อให้ได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และถือเป็นแนวนโยบายที่ทุกภาคส่วนต้องปฏิบัติ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2550 อนุมัติในหลักการกรอบแนวคิดและประกาศนโยบาย “แรงงานปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี” เป็นระเบียบวาระแห่งชาติของกระทรวงแรงงาน และให้ทุกหน่วยงานถือเป็นแนวทางการดำเนินการต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 44 คือ “บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับหลักประกันความปลอดภัยและสวัสดิภาพในการทำงาน รวมทั้งหลักประกันในการดำรงชีพทั้งในระหว่างการทำงานและเมื่อพ้นภาวะการทำงาน”

วัตถุประสงค์ของระเบียบวาระแห่งชาติและประโยชน์ที่ได้รับ

ระเบียบวาระแห่งชาติ “แรงงานปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี” มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ ได้แก่

- 1) เพื่อรณรงค์ให้เกิดความตระหนักและสร้างจิตสำนึกในเรื่องความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดีในสถานที่ทำงานและสถานประกอบกิจการทั้งภาครัฐและเอกชน
- 2) เพื่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้องและรวมถึงนายจ้างและลูกจ้าง ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียในงานความปลอดภัยในการทำงาน

หลักการและกรอบระยะเวลา

- 1) หลักการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน
- 2) กรอบระยะเวลาดำเนินการจนถึงปี พ.ศ. 2559 โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานได้ประกาศระเบียบวาระแห่งชาติ “แรงงานปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี” เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2551 ในงานสัปดาห์ความปลอดภัยในการทำงานแห่งชาติ ครั้งที่ 22

3) แนวการดำเนินงานสอดคล้องกับแผนแม่บทความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานฉบับที่ 2 (พ.ศ.2550 – 2554) ของกระทรวงแรงงาน

4) การกำกับและการดำเนินงานเกี่ยวกับระเบียบวาระแห่งชาติ ได้มีคณะกรรมการบริหารระเบียบวาระแห่งชาติ “แรงงานปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี” ในการเป็นกำกับดูแลการดำเนินงาน ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงาน ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ คณะอนุกรรมการฯ มีปลัดกระทรวงแรงงานเป็นประธานอนุกรรมการ และอธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเป็นเลขานุการ และผู้บริหารระดับสูงของส่วนราชการต่างๆ รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิฝ่ายนายจ้างและลูกจ้างร่วมเป็นอนุกรรมการ โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1) วางแผนและกำหนดยุทธศาสตร์ของการดำเนินงาน โดยการบูรณาการแผนงาน โครงการ แผนงบประมาณของส่วนราชการ เพื่อการบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

2) อำนวยการ เร่งรัด ประสานงาน ติดตาม กำกับ ดูแล ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของส่วนราชการและองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทุกระดับ เพื่อให้เป็นไปตามแผนดำเนินงาน

3) ประสานงานกับส่วนราชการและภาคเอกชนเพื่อการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ

4) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามที่คณะกรรมการบริหารระเบียบวาระแห่งชาติมอบหมาย

5) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

4. ประโยชน์ที่จะได้รับ

- 1) แรงงานมีหลักประกันความมั่นคงในการทำงาน
- 2) ความร่วมมือร่วมใจจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
- 3) ผู้ใช้แรงงานได้รับการคุ้มครองกว้างขวางขึ้น
- 4) ลดเงื่อนไขของประเทศคู่ค้า

5. เป้าหมายและกลยุทธ์ขับเคลื่อนระเบียบวาระแห่งชาติ

ระเบียบวาระแห่งชาติ มีเป้าหมายจำนวน 7 ประการ ได้แก่

1) แรงงานมีหลักประกันความมั่นคงในการทำงานภายใต้แผนแม่บทด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานแห่งชาติ

2) แรงงานทุกภาคส่วนทำงานในสภาพแวดล้อมที่ได้มาตรฐานความปลอดภัย

- 3) แรงงานมีจิตสำนึกและองค์ความรู้ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
- 4) แรงงานมีอัตราการประสบอันตรายจากการทำงานลดลง
- 5) แรงงานสามารถเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
- 6) แรงงานได้รับการเฝ้าระวังด้านสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานอย่างเป็นระบบ
- 7) แรงงานมีวัฒนธรรมความปลอดภัยในการทำงาน
โดยมีกลยุทธ์ในการขับเคลื่อนระเบียบวาระแห่งชาติ จำนวน 10 ประการ ได้แก่
 - 1) นายกรัฐมนตรีเป็นพีธีเซ็นเตอร์ประชาสัมพันธ์ณรงค์ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
 - 2) มติคณะรัฐมนตรีสั่งการให้รัฐวิสาหกิจมีระบบการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเป็นตัวอย่างที่ดี
 - 3) การลดอัตราเงินสมทบกองทุนเงินทดแทนที่เห็นผลทันทีโดยชัดเจนเมื่อผลการประสบอันตรายของลูกจ้างได้อย่างเป็นรูปธรรม
 - 4) มีกองทุนที่สามารถให้นายจ้างในสถานประกอบการขนาดเล็กและขาดแคลนทุนทรัพย์กู้เพื่อปรับปรุง แก้ไข หรือจัดทำให้เกิดความปลอดภัยในการทำงานในอัตราดอกเบี้ยต่ำ
 - 5) การส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดงานสัปดาห์ความปลอดภัยในการทำงานทุกภาคเพื่อเป็นการกระตุ้นณรงค์ และให้ครอบคลุมทั่วประเทศอย่างครบวงจร ตลอดจนเปิดโอกาสให้อนุกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานจังหวัด และผู้เกี่ยวข้องในภูมิภาคได้ร่วมงาน
 - 6) จัดทีมผู้เชี่ยวชาญลงพื้นที่ เพื่อร่วมดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม
 - อบรมให้ความรู้ในเรื่องเทคนิควิชาการ และระบบการจัดการด้านความปลอดภัยฯ แก่นายจ้าง ลูกจ้าง
 - สัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และรับฟังข้อเท็จจริง
 - สร้างความรู้ความเข้าใจให้เกิดจิตสำนึกด้านความปลอดภัย
 - ตรวจแนะนำและให้คำปรึกษา
 - รับทราบสถานการณ์จริงด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
 - ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลและแนวปฏิบัติต่างๆ

- 7) จัดทำคำแนะนำด้านความปลอดภัยในการทำงาน(กรณีที่ไม่มีกฎหมายในเรื่องนั้น)
จัดทำแนวปฏิบัติจัดทำข้อมูลข่าวสารด้านความปลอดภัยฯ เผยแพร่
- 8) การบังคับใช้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานอย่างจริงจัง
- 9) การปรับโครงสร้างองค์กรด้านความปลอดภัยในการทำงาน เพื่อขับเคลื่อนระเบียบวาระแห่งชาติ
- 10) มีการร่วมมือ ประสานและบูรณาการการทำงานกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินการที่ผ่านมาเพื่อขับเคลื่อนระเบียบวาระแห่งชาติ

6.1 การขอความร่วมมือจังหวัดในการสนับสนุนระเบียบวาระแห่งชาติ โดยพิจารณาจัดทำแผนงานและโครงการในยุทธศาสตร์ของจังหวัดเพื่อรองรับการปฏิบัติงานตามระเบียบวาระแห่งชาติ ในปีงบประมาณ 2552 พบว่าจังหวัดต่างๆ ได้มีจัดทำแผนงาน โครงการ และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการตรวจและกำกับให้สถานประกอบการปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน และส่งเสริมและพัฒนาระบบมาตรฐานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งจะทำให้เกิดการช่วยเหลือในระดับพื้นที่ และสร้างความเข้าใจระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้อง

6.2 การขับเคลื่อนระเบียบวาระแห่งชาติในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ โดยขอความร่วมมือให้รัฐวิสาหกิจจัดให้มีระบบการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน และลดการเกิดอุบัติเหตุหรือการประสบอันตรายจากการทำงานในรัฐวิสาหกิจและลูกจ้างของผู้รับเหมา

6.3 การจัดทำแผนงานรองรับระเบียบวาระแห่งชาติ โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนนายจ้าง และลูกจ้างเพื่อร่วมกันจัดร่างแผนงานของระเบียบวาระแห่งชาติ ที่เป็นแผนบูรณาการระหว่างหน่วยงานก่อนนำเสนอเป็นแผนการดำเนินงานของหน่วยงานต่อไป รายละเอียดตามเอกสารแนบท้าย

6.4 การดำเนินการโครงการรณรงค์ แรงงานปลอดภัย สังคมไทยเป็นสุข ซึ่งเป็นโครงการที่ร่วมมือกับการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เพื่อดำเนินการในพื้นที่ที่เป็นแหล่งอุตสาหกรรมหรือมีผู้ใช้แรงงานมาก ซึ่งมีแนวทางที่สำคัญ คือ การส่งเสริมให้สถานประกอบการมีการจัดกิจกรรม เผยแพร่ความรู้ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานให้นายจ้าง ลูกจ้างในสถานประกอบการ

6.5 การดำเนินการเกี่ยวกับการอบรมสัมมนาเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนระเบียบวาระแห่งชาติ

- 1) การจัดอบรมโครงการเครือข่ายในการดำเนินงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน มีผู้เข้ารับการอบรมจำนวน 192 คน โดยได้รับความรู้เกี่ยวกับสาระสำคัญกรอบแนวคิด เป้าหมาย และกลยุทธ์ในการขับเคลื่อนระเบียบวาระแห่งชาติ และประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินการ
 - 2) การจัดอบรมการบริหารจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ มีผู้เข้ารับการอบรมจำนวน 120 คน
 - 3) การจัดสัมมนาเลขาธิการคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานจังหวัด โดยภาคเหนือ ณ จังหวัดนครสวรรค์ ระหว่างวันที่ 25-26 กรกฎาคม 2551 มีผู้เข้าร่วมสัมมนา 48 คน ภาคตะวันตกและภาคใต้ ณ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ระหว่างวันที่ 30-31 กรกฎาคม 2551 มีผู้เข้าร่วมสัมมนาจำนวน 65 คน และภาคตะวันออกและภาคกลาง ณ กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 7-8 สิงหาคม 2551 มีผู้เข้าร่วมสัมมนาจำนวน 60 คน
 - 4) การจัดงานสัปดาห์ความปลอดภัยในการทำงานภาค รวม 5 ภาค ได้แก่ ภาคใต้ จังหวัดสงขลา ระหว่างวันที่ 10 – 11 กรกฎาคม 2551 ภาคเหนือ จังหวัดนครสวรรค์ ระหว่างวันที่ 23 -24 กรกฎาคม 2551 ภาคตะวันตก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ระหว่างวันที่ 1 – 2 สิงหาคม 2551 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดนครพนม ระหว่างวันที่ 19 – 20 สิงหาคม 2551 และภาคตะวันออก จังหวัดชลบุรี ระหว่างวันที่ 26 -27 สิงหาคม 2551
 - 5) จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติการเชิงรุกเพื่อขับเคลื่อนระเบียบวาระแห่งชาติ “แรงงานปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี” ให้ศูนย์ความปลอดภัยในการทำงาน สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพื้นที่ทุกพื้นที่ หัวหน้าส่วนราชการในภูมิภาคทั่วประเทศ ระหว่างวันที่ 21 – 22 มิถุนายน 2551 ณ โรงแรมมิราเคิลแกรนด์คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร
-